

IZRAKSTS

Rīgā, 2009.gada 1.jūlijā
Nr. 1-1-VI/1461

Patērētāju tiesību aizsardzības centra
direktorei J.cien. B.Vītoliņas kundzei
Kr.Valdemāra ielā 157, Rīgā,
LV - 1013

Par rakstisko apņemšanos

J. cien. B.Vītoliņas kundze,

AS "Aizkraukles banka" (turpmāk tekstā – Banka) ir sniegusi atbildes uz Patērētāju tiesību aizsardzības centra (turpmāk tekstā – PTAC) 29.01.2009. vēstuli Nr.21-04/706-P-26, 2009.gada 11.februāra vēstuli Nr.21-04/1058-S-21 un 2009.gada 19.februāra vēstuli Nr.21-04/1251-G-37. Šajās vēstulēs PTAC lūdz sniegt Banku paskaidrojumus par Bankas līgumu slēgšanas praksi un Bankas un patērētāju starpā noslēgto kredīta un hipotēkas līgumu noteikumiem. Apkopojot šīs sarakstes, kā arī vairāku tikšanos un pārrunu rezultātus, Banka sniedz sekojoša satura apņemšanos par Bankas un patērētāju starpā noslēgto kredītu un hipotēkas līgumu noteikumu nepiemērošanu vai tādiem piemērošanas noteikumiem, kas uzlabo patērētāja stāvokli.

1. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas ietver šāda satura noteikumus:

„Aizdevējs ir tiesīgs vienpusējā kārtā palielināt Pievienoto likmi par 2 % (diviem procentiem) sekojošos gadījumos:

- a. ja iestājies jebkurš no Kredīta līguma II.daļas 4.2.punktā noteiktajiem apstākļiem, kas dod Aizdevējam tiesības pieprasīt Kredīta atmaksu pirms Kredīta atmaksas pēdējā datuma;*
- b. ja saistībā ar Aizdevēja darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem (tai skaitā, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotajiem un kredītiestādēm saistošiem normatīviem aktiem) ir mainījusies (pasliktinājusies) Aizņēmējam izsniegtā kredīta klasifikācija vai riska pakāpe;*
- c. ja palielinājušās Aizdevēja izmaksas, kas saistītas ar kredītresursu piesaistišanu.*

Iestājoties kādam no šajā punktā minētajiem apstākļiem, Aizdevējs rakstveidā informē Aizņēmēju par jauno Pievienoto likmi un tās palielināšanas pamatojumu, nosūtot Aizņēmējam pa pastu vai citā ar Aizdevēju iepriekš saskaņotā veidā Maksājumu grafiku uz Aizņēmēja norādīto Dzīves vietas adresi vai citu Aizņēmēja norādīto adresi. Gadījumā, ja Aizņēmējs nepiekrīt Pievienotās likmes palielināšanai, Aizņēmējam ir tiesības veikt Kredīta pirmstermiņa atmaksu 45 (četrdesmit piecu) dienu laikā pēc Aizdevēja paziņojuma saņemšanas dienas.”

Banka apņemas nepiemērot ar patērētājiem parakstītajos Kredīta līgumos un no 2009.gada 1.augusta neiekļaut jaunus Kredīta līgumus ar patērētājiem šī punkta b) un c) apakšpunktus. Gadījumā, ja tiek piemēroti šajā punktā minētie noteikumi par procentu likmes palielināšanu, Banka nepiemēros līgumsodu par Kredīta līguma pārkāpumu, ja tāds ticis pieļauts, izņemot līgumsodu par maksājumu kavējumu.

2. Par Kredīta līguma punktu, kas ietver sevī Bankas tiesības pieprasīt, lai Aizņēmējs pirms Kredīta atmaksas pēdējā datuma atmaksā Kredītu, Banka samazina savas tiesības un informē, ka neizlietos minētās tiesības sekojošos Kredīta līgumos noteiktajos gadījumos:

- a. ja Kredīta nodrošinājumam iekļātā Nekustamā īpašuma tirgus vērtība ir samazinājusies (izņemot, ja Nekustamais īpašums ir pilnībā vai tā lielākajā daļā gājis bojā);*
- b. ja Galvnieks ir pārkāpis Galvojuma līguma noteikumus;*

- c. ja samazinājusies Aizņēmēja spēja atmaksāt Kredītu (t.i., gadījumi, kad Aizņēmēja ienākumu proporcija (Aizņēmēja ienākumu un izdevumu starpības attiecība pret Kredīta ikmēneša maksājumu) kļūst mazāka, nekā tā ir bijusi uz lēmuma par Kredīta izsniegšanu pieņemšanas brīdī);
- d. Aizņēmējs pārkāpj Kredīta līguma punktus, kas nosaka:
- aizliegumu Aizņēmējam izsniegt kredītus, ņemt citus kredītus, dot galvojumus un garantijas par trešām personām bez Bankas rakstiskas piekrišanas;
 - Aizņēmēja pienākumu rakstveidā informēt Aizdevēju, ja pret Aizņēmēju vai Nodrošinājumu iesniegta prasība tiesā;
 - Aizņēmēja pienākumu pēc Aizdevēja pieprasījuma Kredīta līgumā noteiktajā termiņā iesniegt Aizdevējam Nekustamā īpašuma novērtējumu;
 - Aizņēmēja pienākumu Nekustamā īpašuma tirgus vērtības samazināšanās gadījumā dot Aizdevējam papildus nodrošinājumu no Kredīta līguma izrietošo saistību nodrošināšanai, ieķīlājot par labu Bankai citu nekustamo īpašumu vai dodot citu nodrošinājumu, kas ir pieņemams Bankai.

Banka apņemas nepieprasīt patērētājiem augstāk minētajos gadījumos Kredīta pirmstermiņa atmaksu un no 2009.gada 1.augusta neparedzēt šādas tiesības jaunos Kredīta līgumos ar patērētājiem.

3. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas paredz Aizdevēja tiesības vienpusēji atkāpties no Kredīta līguma un pieprasīt, lai Aizņēmējs pirms Kredīta atmaksas pēdējā datuma atmaksā Kredītu gadījumā, ja Aizņēmējs, noslēdzot Kredīta līgumu vai to izpildot, sniedzis Aizdevējam apzināti nepatiesu informāciju vai kāds no Kredīta līgumā minētajiem apliecinājumiem izrādās nepatiess.

Banka apņemas nepiemērot ar patērētājiem parakstītajos Kredīta līgumos un no 2009.gada 1.augusta neiekļaut jaunos Kredīta līgumos ar patērētājiem šī punkta tekstu „vai kāds no Kredīta līgumā minētajiem apliecinājumiem izrādās nepatiess.”

4. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas nosaka, ka Aizņēmējs apņemas bez Aizdevēja rakstiskas piekrišanas neveikt nekādas darbības, kuru rezultātā var pasliktināties Aizņēmēja finansiālais stāvoklis un mazināties viņa spējas atmaksāt Kredītu.

Banka apņemas piemērot šo punktu tādējādi, ka par darbībām, kuru rezultātā var pasliktināties Aizņēmēja finansiālais stāvoklis un mazināties viņa spēja atmaksāt kredītu, uzskatāmas sekojošas patērētāja darbības, ja tās veiktas bez Bankas piekrišanas:

- a) citu saistību uzņemšanās (t.sk. preču kredītu, lizingu, galvojumu), ja tās netiek pildītas un ja patērētājs tās neizpilda viena mēneša laikā pēc Bankas brīdinājuma saņemšanas;
- b) citu saistību uzņemšanās (t.sk. preču kredītu, lizingu, galvojumu) par kopējo summu virs LVL 25'000 (divdesmit pieci tūkstoši Latvijas latu).

Minēto noteikumu skaidrojums tiek piemērots arī gadījumiem un darbībām, kas veiktas līdz šīs apņemšanās parakstīšanai.

Vēršam uzmanību, ka pašlaik noslēgtajos Kredīta līgumos darbības, kuras aizliegts veikt Aizņēmējam Kredīta līguma darbības laikā bez Bankas piekrišanas, ir precizētas Kredīta līguma tekstā. Šie līguma noteikumi tiks akcentēti un uzsvērti, apspriežot ar patērētājiem turpmāk slēdzamo Kredīta līgumu noteikumus.

5. Banka apņemas attiecībā uz patērētājiem nepiemērot Kredīta līguma noteikumus, kas nosaka, ka gadījumā, ja Nekustamais īpašums ir gājis bojā vai tā tirgus vērtība ir samazinājusies tādā mērā, ka Nekustamā īpašuma tirgus vērtības proporcija pret Kredītu kļuvusi mazāka, nekā tā bija Kredīta summas izsniegšanas brīdī, Aizņēmējam ir pienākums dot Aizdevējam papildus nodrošinājumu no Kredīta līguma izrietošo saistību nodrošināšanai, ieķīlājot par labu Aizdevējam citu nekustamo īpašumu vai dodot citu nodrošinājumu, kas ir pieņemams Aizdevējam.

6. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas nosaka Bankas tiesības pieprasīt un Aizņēmēja pienākumu samaksāt Bankai līgumsodu 5% (piecu procentu) apmērā no Kredīta summas par Kredīta līgumā noteiktajiem pārkāpumiem.

Banka apņemas šos noteikumus attiecībā uz patērētājiem piemērot tādējādi, ka līgumsods par Kredīta līguma pārkāpumiem tiks piemērots atkarībā no pārkāpuma smaguma. Līdz ar to tiek izdalītas trīs pārkāpumu un tiem atbilstošo līgumsodu grupas:

- 1) par Kredīta līguma I.daļas Īpašo noteikumu pārkāpumu vai par Kredīta izlietošanu neatbilstoši kredīta mērķim un informācijas par kredīta izlietošanu nesniegšanu Bankai, Banka patur sev

tiesības piemērot līgumsodu 5% (piecu procentu) apmērā no neatmaksātās Kredīta summas, bet ne vairāk kā 5000 (pieci tūkstoši eiro) un ne mazāk kā EUR 500 (pieci simti eiro) vai līgumsoda summas ekvivalentu Kredīta valūtā par katru tādu pārkāpumu.;

2) par sekojošiem pārkāpumiem:

- sekojošu Aizņēmēja darbību veikšanu, ja tās veiktas bez Bankas piekrišanas:

a. kredīta izsniegšanu;

b. citu kredīta saistību uzņemšanos (t.sk. preču kredītu, līzingu), ja to kopējā summa pārsniedz LVL 500 (pieci simti Latvijas latu). Ja Aizņēmēja saistības pret trešām personām uz Kredīta līguma noslēgšanas dienu pārsniedz LVL 500 (pieci simti Latvijas latu), Aizņēmējs nedrīkst ņemt citus kredītus bez Aizdevēja rakstiskas piekrišanas;

c. garantiju izsniegšanu un galvojumu došanu par trešām personām.

- par Bankas neinformēšanu līgumā noteiktajā termiņā par to, ka pret Aizņēmēju vai Kredīta Nodrošinājumu (ķīlas priekšmetu) iesniegta prasība tiesā;

- par Kredīta līguma noteikuma pārkāpumu, kas paredz – „Kredīta līguma darbības laikā Aizņēmējam vai Ķīlas devējam jānostiprina Zemesgrāmatā savas īpašuma tiesības uz Nekustamo īpašumu, Aizņēmējam jānodrošina, lai tas tiktu veikts saskaņā ar Kredīta līguma 1.daļas 2.1.punktā minēto(iem) Ķīlas līgumu(iem).”, un

- par dokumentu, kas apliecina Aizņēmēja un/vai Galvnieka ienākumus un finansiālās saistības neiesniegšanu Bankai līgumā noteiktajā termiņā,

Banka patur sev tiesības piemērot līgumsodu EUR 700 (septiņi simti eiro) vai šīs summas ekvivalentu Kredīta valūtā par katru tādu pārkāpumu.

3) par sekojošiem pārkāpumiem:

- Bankas neinformēšanu par Aizņēmēja datu izmaiņām (vārda vai uzvārda maiņa, dzīvesvietas adreses maiņa, jauns telefona numurs);

- Ķīlas priekšmeta savlaicīgu neapdrošināšanu, ja apdrošināšanu Aizņēmēja vietā ir veikusi Banka;

- jauna Ķīlas priekšmeta novērtējuma neiesniegšanu Bankai līgumā noteiktajā termiņā pēc Bankas pieprasījuma saņemšanas,

Banka patur sev tiesības piemērot līgumsodu EUR 100 (viens simts eiro) vai šīs summas ekvivalentu Kredīta valūtā par katru tādu pārkāpumu.

Uzsveram, ka līgumsods par minētajiem pārkāpumiem var tikt piemērots vienīgi gadījumā, ja šādi noteikumi ir iekļauti attiecīgajā kredīta līgumā.

7. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas nosaka, ka Kredīta līgumā noteiktais kredīta atmaksas termiņš ir īsāks, nekā maksājuma grafikā norādītais termiņš, un ka Kredīta līguma termiņš var tikt pagarināts uz katriem nākošiem 2 (diviem) gadiem līdz maksājuma grafikā norādītajam termiņam, ja tas atbilst Bankas spēkā esošajai Kredītpolitikai, par termiņa pagarināšanu informējot Aizņēmēju trīs mēnešus iepriekš pirms Kredīta atmaksas termiņa iestāšanās.

Banka informē, ka attiecībā uz spēkā esošiem kredīta līgumiem šāds samazināts kredīta atmaksas termiņš pie kredīta līguma nosacījumu pārskatīšanas tiks piedāvāts tikai tiem patērētājiem, kas:

a. būs pārkāpuši tādu kredīta līgumu noteikumus, par kuru pārkāpšanu kredīta līgumā noteiktas Bankas tiesības pieprasīt kredīta pirmstermiņa atmaksu vai piemērot līgumsodu; vai

b. informēs Banku, ka nespēs pildīt kredīta līgumu saistības.

Tas pamatojams ar to, ka šie klienti rada Bankai paaugstinātu kredītrisku, un Bankai ir tiesības tā mazināšanai noteikt īsāku kredīta atmaksas termiņu. Gadījumā, ja klients šo divu gadu laikā nepārkāps kredīta līguma noteikumus, kredīta līguma termiņš tiks pagarināts. Atsauce uz Bankas Kredītpolitiku netiks piemērota.

Savukārt, stājoties jaunās kredīta attiecībās, Banka vadīsies no kredītēšanas programmas, kuras ietvaros notiks patērētāja kredītēšana. Un kredīta līguma termiņi patērētājiem tiks piedāvāti saskaņā ar attiecīgo kredītēšanas programmu.

Tiem patērētājiem, kas nav pārkāpuši kredīta līgumu noteikumus un nav informējuši Banku, ka nespēs pildīt kredīta līgumu saistības, bet ir parakstījuši papildvienošanās par pāriešanu uz kredīta atmaksas kontu, un kuru papildvienošanās paredzēja samazinātu kredīta termiņu, šis samazinātais kredīta termiņš netiks piemērots un spēkā paliks iepriekš līgumā norādītais kredīta atmaksas termiņš.

8. Par Kredīta, Hipotēkas un Galvojuma līguma noteikumiem, kas paredz *strīdu izskatīšanu pēc prasības pieteicēja (Kredīta līguma Pusēs) ieskata Latvijas Republikas tiesās vai Latvijas Komercbanku asociācijas*

šķirējtiesā – Banka apņemas neizmantot noteiktās tiesības vērsties šķirējtiesā, ja līguma puse atbildīs patērētāja definīcijai Latvijas Republikas normatīvo aktu izpratnē un ja ar šo patērētāju netiks panākta vienošanās par strīda izskatīšanu šķirējtiesā pēc brīdinājuma nosūtīšanas un pirms prasības celšanas.

9. Par Hipotēkas līgumu noteikumiem, kas paredz, ka *Ķīlas Devējam jāmaksā līgumsods 5% (piecu procentu) apmērā no Ķīlas ņēmējam neatmaksātās Kredīta summas, ja Ķīlas Devējs neizpilda kādu no Ķīlas līguma minētiem pienākumiem vai ja kāds no Ķīlas līguma apliecinājumiem izrādās nepatiesa.*

Pirmkārt, Banka apņemas pēc tāda Ķīlas līguma pārkāpuma konstatēšanas, kuru iespējams novērst (komunālo maksājumu samaksa, ķīlas priekšmeta apgrūtināšana, tehniskā stāvokļa pasliktināšanās un tml.), nosūtīt Ķīlas Devējam (patērētājam) brīdinājumu ar prasību līgumā noteiktā termiņā novērst pieļauto pārkāpumu. Gadījumā, ja pārkāpumu nav iespējams novērst vai ja Ķīlas Devējs neizpildīs brīdinājumā noteikto prasību par pārkāpuma novēršanu noteiktajā termiņā, Banka būs tiesīga pieprasīt līgumsoda samaksu.

Otrkārt, Banka apņemas šo punktu attiecībā uz patērētājiem piemērot tādējādi, ka līgumsods par Hipotēkas līguma pārkāpumiem tiks piemērots atkarībā no pārkāpuma smaguma.

Par sekojošu Hipotēkas līguma noteikumu pārkāpšanu:

- savlaicīgu (attiecīgajos līgumos, rēķinos utml. noteiktajos termiņos) visus maksājumu, kas saistīti ar Ķīlas priekšmeta ekspluatāciju - maksas par komunālajiem pakalpojumiem, elektrību, telefonu, utt., kā arī visu ar Ķīlas priekšmetu saistīto nodokļu maksājumu nenomaksu;
- Ķīlas priekšmeta tehniskā stāvokļa saglabāšanas nenodrošināšanu, kā arī nepieciešamības gadījumā derīgo un nepieciešamo izdevumu neveikšanu Ķīlas priekšmetam (remontdarbi utt).
- Ķīlas priekšmeta dāvināšanu, atsavināšanu, sadalīšanu, apgrūtināt to ar lietu tiesībām, ieķīlāšanu trešajām personām, Ķīlas priekšmeta vērtības samazināšanu, ja minētās darbības veiktas bez Bankas piekrišanas;
- Ķīlas priekšmeta pārveidošanu vai pārplānošanu, ja tas veikts bez Bankas piekrišanas;
- Ķīlas priekšmeta nodošanu citu personu atlīdzības vai bezatlīdzības lietošanā, kā arī jebkāda veida servitūtu vai reālnastu nodibināšanu uz Ķīlas priekšmetu, ja tas veikts bez Bankas piekrišanas;
- Bankas neinformēšanu līgumā noteiktajā termiņā par jebkuru apstākļu iestāšanos, kas traucē lietot Ķīlas priekšmetu vai pildīt jebkuras citas no Ķīlas līguma izrietošas saistības un (vai) tādu darbību neveikšanu, lai pārtrauktu šo apstākļu tālāku iedarbību;
- iespējas nenodrošināšanu līgumā noteiktajā termiņā Bankas pārstāvjiem apsekot Ķīlas priekšmetu;
- par visu Ķīlas līgumā noteikto apliecinājumu nepatiesumu;
- ja Ķīlas priekšmeta pārdošanas gadījumā, Ķīlas Devējs neatbrīvo Ķīlas priekšmetu kopā ar no viņa atkarīgām personām (neizved mantas, nenodrošina ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšanu utt.) un nenodod atslēgas, kā arī visus dokumentus, kas attiecas uz Ķīlas priekšmetu, Ķīlas ņēmējam līgumā noteiktajā termiņā,

Banka patur sev tiesības piemērot līgumsodu 5% (pieci procentu) apmērā no Bankai neatmaksātās Kredīta summas, bet ne vairāk kā EUR 5000 (pieci tūkstoši eiro) un ne mazāk kā EUR 500 (pieci simti eiro) vai līgumsoda summas ekvivalentu Kredīta valūtā par katru tādu pārkāpumu.

Par sekojošu Hipotēkas līguma noteikumu pārkāpšanu:

- dokumentu, kas apliecina visu maksājumu, kas saistīti ar Ķīlas priekšmeta ekspluatāciju, neuzrādīšanu Bankai pēc tās pieprasījuma līgumā noteiktajā termiņā;
- izziņas par Ķīlas priekšmetā dzīvojošajām (deklarētām) personām neiesniegšanu Bankai pēc tās pieprasījuma līgumā noteiktajā termiņā;

Banka patur sev tiesības piemērot līgumsodu piemērot līgumsodu EUR 700 (septiņi simti eiro) apmērā par katru šādu pārkāpumu.

10. Par Kredīta līguma noteikumiem, kas nosaka, ka *Aizņēmējs apliecina, ka informācija un dokumenti, kurus Aizņēmējs sniedz Aizdevējam, atbilst patiesībai. Aizņēmējs apliecina, ka ir informēts par kriminālatbildību, kura paredzēta par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu Kredīta summas saņemšanai vai Kredīta izmantošanas laikā, kā arī par Kredīta izmantošanu Kredīta līgumā neparedzētiem Kredīta mērķiem.*

Banka apņemas attiecībā uz patērētājiem šo punktu piemērot tādējādi, ka Aizņēmējs apliecina tādas informācijas un dokumentu atbilstību patiesībai, kas skar pašu Aizņēmēju vai kuru Aizņēmējam ir bijusi objektīva iespēja pārbaudīt.

Papildus vēlamies norādīt, sekojošo:

- A) Banka apņemas nepiedāvāt patērētājiem, kuri nav pieļāvuši līgumu pārkāpumus, līgumu izmaiņas, kas pasliktinātu viņu stāvokli salīdzinot ar sākotnēji noslēgtajiem līgumiem.
- B) Banka patur sev tiesības pārskatīt un piedāvāt grozīt līgumu noteikumus tiem patērētājiem, kuri pieļāvuši līgumu pārkāpumus vai kuri informē Banku, ka turpmāk nespēs pildīt līgumu saistības.
- C) šajā vēstulē minētā apņemšanās attiecas uz kredīta līgumiem, kas noslēgti ar patērētājiem līdz šīs apņemšanās parakstīšanai, ja vien apņemšanā nav noteikts, ka tā attiecas arī uz turpmāk noslēgtiem līgumiem.
- D) gadījumā, ja normatīvo aktu (likumu, Ministru kabineta noteikumu, Finanšu kapitāla tirgus komisijas noteikumu un norādījumu) prasības uzliek par pienākumu Bankai veikt darbības, kas ir pretrunā ar šīs apņemšanās noteikumiem, Banka patur tiesības atkāpties no šīs apņemšanās noteikumiem tādā daļā, kādā tas nepieciešams minēto normatīvo aktu un FKTK noteikumu un norādījumu izpildei.

Ar cieņu,

Oļegs Fiļs
Valdes priekšsēdētāja vietnieks

(paraksts)

Aleksandrs Pāže
Valdes loceklis

(paraksts)

IZRAKSTS PAREIZS